

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, våga vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta inrättandet af ett riksbankens afdelningskontor i Venersborg år 1897, under de vilkor och bestämmelser med afseende på kontorets verksamhet och rörelse, som derom torde föreskrifvas.

Stockholm den 24 januari 1896.

B. Dahlgren,
Assarebyn.

J. M. Johansson
i Mellbyn.

C. A. Carlsson
i Hede.

Elof Nilsson,
Kattleberg.

N:o 41.

Af herr **N. Ekelundh** från Lund, *angående anslag till aflönning åt en assistent vid växtfysiologiska laboratoriet i botaniska institutionen vid universitetet i Lund.*

Den vid Lunds universitet uppförda nya botaniska institutionen, som sedan vintern 1892 varit i bruk, har, såsom ock ändamålet med dess uppförande var, öppnat nya områden för den botaniska undervisningen vid universitetet, hvilka emellertid kräfva ökade lärarekrafter. Den nuvarande institutionsföreståndaren har också, på samma gång anslag begärdes till en ny botanisk institutionsbyggnad, uttryckligen framhållit nödvändigheten deraf, att lön anvisades till en laborator i växtfysiologi, derest anslag beviljades till institutionsbyggnaden. Det större akademiska konsistoriet i Lund begärde äfven, sedan ifrågavarande byggnad blifvit färdig, ett dylikt anslag och har upprepade gånger förnyat denna begäran. Kongl. Maj:t har likaledes tvenne gånger, nemligen åren 1892 och 1893, af Riksdagen för detta ändamål äskat

anslag, som emellertid af Riksdagen icke bifallits, ehuru statsutskottet sistnämnda år tillstyrkt detsamma.

För att ändamålet med den nya institutionen under sådana förhållanden icke skulle förfelas, fann institutionsföreståndaren sig föranlåten att väcka förslag om en sådan fördelning af den botaniska undervisningen mellan ordinarie och extra ordinarie professorn, att endera af desse lärare vid inträffande ledighet skulle öfvertaga den fysiologiska och den andre den systematiska botaniken, genom hvilken fördelning en laborator möjligen kunde undvaras.

Förslaget, som tillstyrkts af de akademiska myndigheterna, har äfven blifvit af Kongl. Maj:t i nåder fastställt. Men äfven sedan denna förändring blifvit genomförd är det, på sätt institutionsföreståndaren, då han framlade ifrågavarande förslag, uttryckligen betonade, oundgängligen nödvändigt, att läraren i fysiologisk botanik får en assistent till biträde vid öfningarne. För läraren i systematisk botanik finnes redan en konservator som tillika är amanuens och har att biträda professorn uti de honom i botaniska trädgården och den systematiska afdelningen af botaniska museum åliggande göromål. Men professorn i fysiologisk botanik kommer, sådana förhållandena nu äro, att fullständigt sakna allt biträde. Och dock kommer den drygaste delen af undervisningen att hvila på honom. Ty förutom de fyra offentliga föreläsningarne i veckan, som åligga en professor och den propedeutiska undervisning, som han kan finna sig föranlåten att öfvertaga, får han tvenne förmiddagar i veckan leda de sytotomiska och tvenne andra förmiddagar de fysiologiska öfningarne. Tillika skall han hafva vården af den biologiskt-morfologiska afdelningen af museum. Är han då tillika ordinarie professor, kommer han äfven att hafva uppsigten öfver hela den stora botaniska institutionen samt alla de åligganden i öfrigt, hvilka tillkomma en ordinarie universitetsprofessor i egenskap af konsistorieledamot m. m.

Hvar och en bör lätt nog kunna inse, att alla dessa göromål öfverstiga en persons krafter, desto mera som den universitetslärare, som vill sköta sitt lärarekall på ett för universitetet och honom sjelf tillfredsställande sätt, derjemte måste följa med sin vetenskaps utveckling och äfven om möjligt sjelf bidra till densamma.

De behof, som den nya botaniska institutionen afser att fylla, äro hvarken från rent vetenskaplig eller den praktiska nyttans synpunkt ovigtiga, utan tvärt om af den största betydelse. Institutionsföreståndaren har i motiveringen till sina i ämnet framlagda förslag klart och bestämdt framhållit fysiologiens stora vetenskapliga betydelse i våra dagars naturforskning samt den stora vigt för vår modernäring, som kunskap i växtfysiologi eger. Det är från universitetet som i första hand denna kunskap skall inhemtas och från dem spridas till fackskolorna.

Den stora betydelsen af att undervisning i växtfysiologi skall kunna erhållas vid våra universitet har af Riksdagen både insetts och behjertats, då den anvisat medel till uppförandet af ett växtfysiologiskt laboratorium vid universitetet i Lund.

Att denna inrättning hittills kunnat fylla sin bestämmelse, har utslutande berott derpå, att en af universitetets i undervisningens tjänst mest verksamme docenter åtagit sig att *utan ersättning* och alldeles ensam leda de växtfysiologiska öfningarne, i hvilka ej blott många af universitetets egna lärjungar deltagit, utan äfven elever från Alnarps landbruksinstitut, för hvilka senare varit anordnad en särskild lärokurs.

Universitetet har äfven för framläggande vid denna riksdag hos Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning om ett årligt anslag af 1,500 kronor på ordinarie stat till arfvode åt en assistent vid det växtfysiologiska laboratoriet i Lund.

Då Kongl. Maj:t ej ansett sig kunna i sin proposition till Riksdagen upptaga denna universitetets begäran, hvilket desto mindre kan bero på underkännande af sjelfva behovet som Kongl. Maj:t, på sätt jag ofvan yttrat, redan tvenne gånger i och för denna undervisnings ordnande af Riksdagen äskat ett dubbelt så stort anslag, nemligen till aflöning åt en laborator vid samma institution, så finner jag mig nu, med stöd af hvad ofvan blifvit anfördt, föranlåten värdsamt hemställa,

att Riksdagen ville till aflöning åt en assistent uti växtfysiologiska laboratoriet i botaniska institutionen vid universitetet i Lund på ordinarie stat anvisa ett årligt anslag af ett tusen femhundra kronor.

Stockholm den 22 januari 1896.

Robert Eklundh.

Häruti instämma:

I. Bengtsson.

W. Skytte.

Gustaf Högstedt
från Helsingborg.